

پیش‌بینی مقاومت فشاری بتن حاوی خرده لاستیک با استفاده از مدل فازی عصبی و شبکه‌های عصبی مصنوعی

ابو حمزه صائب^۱، محمدرضا شهرابی^۲، محمدرضا قاسمی^۳، غلامرضا آهنی^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی سازه دانشگاه سیستان و بلوچستان

۲- استادیار گروه عمران دانشگاه سیستان و بلوچستان

۳- دانشیار گروه عمران دانشگاه سیستان و بلوچستان

Ahsaeb@mail.usb.ac.ir
Sohrabi@hamoon.usb.ac.ir

خلاصه

استفاده از شبکه‌های عصبی و سیستم‌های فازی به عنوان مدل ساز در بسیاری از تحقیقات استفاده شده است و توانایی بالای آن‌ها مورد تایید واقع شده است. در این تحقیق بررسی جامعی بر روی ارزیابی توانایی سیستم‌های تفسیر فازی انطباقی بر مبنای روش‌های عصبی (ANFIS) و شبکه عصبی تابع بنیادی شعاعی (RBF) در پیش‌بینی مقاومت فشاری بتن حاوی خرده لاستیک (CRC) صورت گرفته است. نتایج نشان می‌دهند که این سیستم‌ها توانایی بالای در پیش‌بینی مقاومت فشاری بتن دارند.

کلمات کلیدی: سیستم‌های عصبی-فازی، شبکه‌های عصبی مصنوعی، بتن حاوی خرده لاستیک، مقاومت فشاری، مدل‌سازی

۱. مقدمه

لاستیک‌های مستعمل و فرسوده خودروها به عنوان نوعی زیاله جامد میتوانند نتایج زیان‌بار زیست محیطی را به وجود آورند. عدم بازیافت تایراها باعث اباشته شدن آنها در مکان‌های مخصوصی میگردد که میتوانند محیط مناسبی برای تجمع آلودگی‌ها و حشرات و جانوران موذی گردد. از طرف دیگر رشد روزافزون جوامع باعث افزایش قابل توجه حجم این مواد زاید شده بطوریکه مکانهای دپو تایراها فرسوده به سرعت پر می‌شود^[۱]. استفاده از خرده لاستیک با حجم بالا در ساخت بتن می‌تواند راه حل مناسبی برای کاهش اثرات مخرب زیست محیطی این زیاله جامد گردد. تحقیقات زیادی از ۱۹۹۳ تاکنون بر روی رفتار بتن حاوی ضایعات لاستیک صورت گرفته است. نتایج این مقالات نشان می‌دهند که افزودن خرده لاستیک تغییرات زیادی را در رفتار بتن ایجاد میکند که از جمله میتوان به کاهش مقاومت فشاری و کششی و مدول الاستیستیه^{[۲] و [۳]}، عملکرد ضعیف تر در سیکل‌های یخ و ذوب به نسبت بتن معمولی، وزن مخصوص کمتر، قابلیت جذب انرژی پلاستیک بیشتر و شکست نرم برخلاف شکست ترد بتن معمولی^[۴] کاهش ظرفیت انرژی الاستیک و جذب کرنش بالا بخصوص در بارهای ضربه‌ای و قابلیت جذب بیشتر صد^[۴] اشاره کرد. لیکن جایگزینی خرده لاستیک بجای مصالح سنگی در درصدهای پایین اثر منفی قابل توجهی بر روی رفتار بتن ندارد^{[۵] و [۶]}. بنابراین با توجه به حجم گسترده صنعت ساختمان و استفاده از بتن، می‌توان قسمت قابل توجهی از این زیاله جامد را با استفاده در مخلوطهای بتنی از چرخه محیط زیست خارج نمود. در این مقاله داده‌های آزمایشگاهی یک تحقیق علمی (منبع شماره^[۲]) با استفاده از سیستم استنتاج فازی-عصبی تطبیقی (Adaptive Network) با ابزار C فازی (Fuzzy C-mean) و شبکه عصبی تابع بنیادی شعاعی (Radial Basis Function) (based Fuzzy Inference System) مدل سازی شده و بر روی نتایج بحث گردیده است.